

Asia: VN/31537/2024

Lausuntopyyntö vesienhoitoasetuksen muuttamista koskevasta ympäristöarviointisuunnitelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kemianteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua vesienhoitoasetuksen muuttamista koskevasta ympäristöarviointisuunnitelmasta.

Katsomme, että vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamista ja siitä tehtävää ympäristöarviointia koskeva suunnitelma on laadittu hyvin. Haluamme kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

1. Aikataulu on liian tiukka

Ympäristöarviointisuunnitelman mukaisesti ympäristöselostuksen sekä asetusluonnoksen kuulemiset järjestetään helmi-maaliskuussa 2025, ja asetusmuutokset astuisivat voimaan 1.5.2025. Toteamme, että valmisteluille ja lausunnoille tulee varata riittävän pitkä aika varsinkin, kun laadittavana ja lausuttavana on samanaikaisesti kaksi kokonaisuutta.

2. Tilaluokituksen arviointi ja muutoksenhaku lupaharkinnassa

Tämä ei aukene lausuttavana olevista asiakirjoista. Vesistöissä yleensä tilatyypin määritetään aika vähäisten seurantapisteiden mukaisesti laajoille alueille, ja seuranta tehdään kuukausitasolla. On vaikea tietää, mikä vesistövaikutus on aiheuttanut huononemisen ko. vesialueelle, mikäli kuormituskohteita on useita.

Teollisuuden kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää tehdä selkeät määräykset ainakin vesimuodostumien tyyppi- ja tilaluokituksen perusteista. Lisäksi tarvitsisimme selkeän ohjeistuksen siitä, miten tilaluokitukset on jatkossa kyseessä olevan hankkeen kohdalta tehtävä. Lupaharkinnassa on oltava selkeää, miten nykyinen tila on määritetty, mikä se on ja miten tilan heikentymisen vaara tietyn toiminnanharjoittajan osalta saatavissa olevien tilatietojen perusteella havaitaan. Lupaharkintaa varten olisi aina tehtävä tapauskohtainen ehdotus tilaluokituksen seurannasta ja arvioitava veden laadun seurantatiheys, sekä ehdot, joilla muutos voidaan todeta.

On tärkeää varmistaa, että viesti kulkee nopeasti ja eri tahojen näkemykset harmonisoidaan. Pyrkimyksenä olisi välttää tulkinnanvaraisuutta, jotka voivat johtaa valitusten kautta oikeusprosesseihin.

3. Ympäristövaikutusten arvioinnissa käytettävien tietolähteiden tulee olla ajantasaisia

Ympäristövaikutusten arviointi tullaan suunnitelman mukaisesti toteuttamaan asiantuntija-arviona perustuen olemassa olevaan tietoon. Haluamme korostaa, että tiedon tulisi myös olla mahdollisimman ajantasaista. Käytettävissä tietolähteissä tulisi arvioida tietojen ajantasaisuutta ja oikeellisuutta.

4. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon vesien tilan luokittelun kehittäminen

Arvioinnissa tulee ottaa huomioon vesien tilan luokittelussa tunnistetut puutteet ja kehittämistarpeet mm. sen varmistamiseksi, että luokittelua on mahdollista edelleen kehittää, eikä yksittäisten hankkeiden luvitus tiukennu enempää kuin lainsäädäntö ja hankkeen ympäristövaikutukset edellyttävät. Koska ympäristövaikutuksia arvioidaan yksittäisten hankkeiden lupaedellytysten näkökulmasta, toiminnanharjoittajien kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että arvioinnit on tehty huolellisesti hyödyntäen parasta saatavilla olevaa tietoa.

5. Ympäristövaikutusten arvioinnin ja ympäristöselostuksen perustelujen tulee olla kattavat

Ympäristövaikutusten arvioinnin ja ympäristöselostuksen tulee olla mahdollisimman kattavasti laadittuja sekä perusteltuja, jolloin myös lausunnoissa voidaan huomioida kokonaiskuva paremmin. Toiminnanharjoittajien tulee kyetä tulkitsemaan ympäristöselostusta ja sen pohjana käytettävää ympäristövaikutusten arviota sellaisenaan, jolloin perusteluilla ja taustatiedoilla on suuri merkitys.

Dahlman Katarina
Kemianteollisuus ry